

American University of Armenia
Department of Law

Master's Essay

Topic – “The Practicalities and
Recommendations of NGO Registration”

Submitted by Karine Mehrabyan
2nd Year, MCLS

Supervised by Vahan Bournazian
Instructor on Law

Yerevan, May 2006

Introduction

The purpose of this study is to discuss NGO registration in Armenia and to make recommendations for this very sphere. NGO sector is one of the most important sectors in Armenia that deals with civil society and it is important to make an adequate environment for NGO functioning. For establishing an adequate environment the laws that deal with NGO registration should be properly incorporated. Our law though it is good but still lacks some features to be improved. In this study the practicalities and recommendations of NGO registration process will be revealed.

Transaction description

On December 4, 2001 the National Assembly adopted Law on Public Organizations. The new Law requires existence of organizations for a broad range of purposes, contains improvements in regulating Non-Governmental Organizations (NGOs) and address values and policies underling the registration process of NGO's. NGO registration is important for various reasons: a) it creates entities to function and this is important to protect internationally recognized freedoms of expression, b) laws that permit groups to establish their entities strengthen freedoms as they give an opportunity to exist as an organization within the scope of law and progress their own initiatives and activities, c) to have NGO sector means to have proper civil

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

society as freedom of expression and freedom of association make basis for having a strong civil society.

Registration is a process which results in official recognition of a civil society entity. This is important because according to “The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations” (LRAPO), the purpose of registration is development of civil society and promotion of foundation and development of activities of public organizations.³ LRAPO Article 3 requires public organizations to be registered and NGOs are public organizations, therefore they are required to register.

From the government’s perspective NGO registration is essential for having a clear description and awareness of what activities NGO’s are engaged in and also for having a legal right to function as a public organization showing the importance of its existence.

LRAPO specifies that “The Republic of Armenia attaches great importance to the development of civil society, and by the given law pursues the objectives of promoting the foundation and development of activities of public organizations, as entities operating in conformity with legal regulations”⁴. NGO’s are part of

3

Ի՞նչ է նշանակում «հասարակական կազմակերպություն»,

:

4

Ի՞նչ է նշանակում «հասարակական կազմակերպություն»,

:

Ն՞շանակում է նշանակում

Ն՞շանակում է նշանակում

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

voluntary associations and initiatives that help to shape a democratic culture, these include encouraging pluralism, promoting respect for the rule of law, promoting economic efficiency. Moreover, NGO's provide an opportunity for persons of different ethnic, racial, religious backgrounds to work together breaking inter-communal violence⁵.

From the NGO's perspective registration will allow them to exist as an entity operating in conformity with legal regulations, to have legal status, to be publicly recognized, to have an understanding of its rights and obligations and leadership structures. If unregistered, an NGO's will have difficulties functioning as an entity, and they will have no legal standing for activities.

Society can not stay apart from this process: many countries are making an effort to involve the civic sector in service provision in certain areas (e.g., elder care, care for those living with HIV/AIDS, etc.) thus, benefiting society. Registering NGO will give an opportunity for it to function within the scope of law making enforceable its duties and obligations towards society and precisely defines its function as a legal entity which will make them become publicly recognized.

Thus, the registration of NGO is necessary for conducting/ensuring a legal activity and operating in conformity with legal regulations.

Legal Framework

⁵ Armenia NGO Sector Assessment: A Comparative Study 2004.

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

The Constitution of the Republic of Armenia (RA), Article 25, states that each person has the right to establish organizations involving other persons, including professional associations. Thus, this article secures the right of everyone to establish public organizations and to assume their membership. This right enables people to freely associate in pursuit of different interests and purposes and to take part in political and social life. The operation of public associations in the RA is contingent upon the criteria and principles of the International Legal Rights, as provided by the International Pact on Social and Political Rights, which states that “each person has the right of free associations with others, including the establishment of professional associations and the right to join them in pursuit of his interests.”⁵ Article 11 clause 1 of The European Convention on Human Rights, Rome 4 November, 1950 states: “ Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and to freedom of association with others...”⁶. Also according to Universal Declaration of Human Rights Article 20 “Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association.”⁷

Besides above mentioned international legal rights another state (governmental) commitment is the legal regulation of the rights-protection activities of public organizations. LRAPO states that a public organization is a voluntary association created based on common personal interest in order

⁶ Universal Declaration of Human Rights Article 20

⁵ International Pact on Social and Political Rights, Article 22, Part 1.

⁶ The European Convention on Human Rights, Rome 4 November 1950, Article 11.

⁷ Universal Declaration of Human Rights Article 20

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

to satisfy spiritual or other non-material requirements. The role and purpose of public organizations are stated in LRAPO Article 3.⁸

According to LRAPO, Article 12, clause 2 for registering an NGO, the organization shall submit the following documents:

- “1) An application for state registration of the organization;
- 2) The protocol of the organization’s founders assembly, with the resolutions approving the charter of the organization; the election of authorized person from the organization and the decision to apply to the state registration body for state registration.
- 3) The list of founders’, and if their number exceeds five, at least five of the founders’ and the organizations’ authorized persons’ passport information: name, family name (at the will of the person also patronymic), date of birth (day, month and year), number and serial number of the passport, body which issued the passport, registration address, phone numbers and e-mail address;
- 4) At least two copies of the charter;
- 5) Receipt of the duty paid for state registration.”⁹

In addition, Article 12 clause 3 also states that:

“Within 21 days upon receiving all requested documents and making an entry in the main register, the state registration body is obliged to consider the registration application and either register the organization or reject its registration. If not all the requested documents are submitted or if they are illegible, or contain faults not

⁸ The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations, Article 3, see appendix A

⁹ The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations, Article 12, clause 2, see appendix B

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

related to the main content, the state registration body shall notify the organization in written form within the period of seven calendar days.”¹⁰ This means that if one fails to submit all the requested documents under Article 12, clause 2 of LRAPO that reason can be used as an excuse to deny registration of an NGO.

Generally LRAPO seems to facilitate the registration process and provide significant freedom of action to NGOs.¹¹ Nevertheless there are some shortcomings regarding the registration process that trouble those who deal with it. Anahit Abrahamyan is a project coordinator of the NGO CDCS¹² and conducted the registration process of CDCS. According to Ms. Abrahamyan¹³ during the NGO registration process she felt red tape through constant “drag” as she submitted all the required documents in compliance with Article 12 of LRAPO, - the state registration body, rather than checking to see if all the documents were submitted and indicating what needs to be brought into the state registration in compliance with the requirements, they worked on every item in the list per meeting. Thus the woman ended up by paying numerous visits to them though as she stated she did not feel anything that could be qualified as an attempt of corruption on their part.

Tatsat Stepanyan¹⁴ who works in USAID, also spoke about the shortcomings of NGO registration process. The first shortcoming is that for registering an NGO in Marzes, for example, one should come to Yerevan to The Ministry of Justice of RA, State Register of Legal Entities and this fact complicates registration process.

¹⁰ The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations, Article 12, clause 3 see appendix B

¹¹

¹² CDCS – Center for the Development of Civil Society

¹³ See appendix B

¹⁴ See appendix B

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

Stepanyan spoke about the second shortcoming of LRAPO, concentrating on Article 12 clause 3 of LRAPO, that states that “within 21 days upon receiving all requested documents and making an entry in the main register, the state registration body is obliged to consider the registration application and either register the organization or reject its registration.”¹⁵ Stepanyan said that for instance registration of legal entities is performed within five (5) days but the registration of NGOs is within 21 days, and he thinks that this can lead to corruption, -that is if you want to register within a short period of time rather than 21 days you have to bribe the state registration body. And this time period, therefore, needs to be reduced.

Step-by-step description of the transaction

NGO registration should be done in accordance with LRAPO. To register an NGO one should read LRAPO carefully. After it one should go to The State Registration Body¹⁶ and present an application for state registration of the organization (you can see a sample of an application form)¹⁷ and prepare all the required documents stated in Article 12 , clause 2 of LRAPO,

- “ 1) an application for state registration of the organization;
- 2) The protocol of the organization’s founders assembly, with the resolutions approving the charter of the organization; the election of authorized person from the organization and the decision to apply to the state registration body for state registration. Of these documents

¹⁵ See The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations, Article 12 clause 3.

¹⁶ See appendix C

¹⁷ See appendix C

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

the resolution for applying to the state registration body shall be adopted not earlier than 60 calendar days from the date of handing over or delivering to the state registration body the documents mentioned in the Article hereof;

- 3) The founders', and if their number exceeds five, at least five of the founders' and the organizations' authorized persons' passport information: name, family name (at the will of the person also patronymic), date of birth (day, month and year), number and serial number of the passport, body which issued the passport, registration address, phone numbers and e-mail address;
- 4) At least two copies of the charter¹⁸; 5) Receipt of the duty paid for state registration."¹⁹

It should be mentioned that there are no ready sample forms to fill in. Each organization wishing to be registered should make all the documents by itself. As for the charter it is possible to visit www.ngo.am web site and to download charters of other NGO's to have general understanding how to make a charter.²⁰ There is another option if one has difficulties to write an organization's charter one can go to the State Registration Body and ask them to write it on paid basis. An application for state registration of the organization should be referred to the chief of the State Registration Body of

¹⁸ See sample charter in appendix C

¹⁹ For the samples of documents see appendix C

²⁰ In appendix C you can see suggested forms of all required documents for guidance.

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

Armenia in the name of G. Sargsyan.²¹ Receipt of the duty paid for state registration is 10.000 AMD which should go to the budget of RA.

According to LRAPO Article 12 clauses 3, 4, 5, within 21 days upon receiving all requested documents the state registration body is obliged to consider the registration application and either to register the organization or to reject its registration. If not all the documents stated under LRAPO Article 12, clause 2 are submitted or if they are illegible, contain faults not related to the main content, the state registration body shall notify the organization in written form within the period of seven calendar days. In this case the terms for considering the registration of the organization, shall be suspended but not for more than for 10 days.

According to LRAPO Article 12, clause 5 the state registration of an organization is rejected if the requirements set forth in this law are not fulfilled. Those include cases:

- “1) When the organization did not fix the faults or did not apply to the state registration body for canceling its application within 10 calendar days after being notified that not all documents were presented or that they were illegible or contained faults not related to the main content.
- 2) When the name of the organization, short name (abbreviation) and the logos did not correspond to the requirements of Article 10 of this law.
- 3) When the presented charter contravenes the RA Constitution and laws.”

Under LRAPO Article 12, clause 10 and 11 the decision to reject the state registration of an organization may be appealed in the court and the argument

²¹ See sample of an application form in appendix C

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

between the founders regarding the process of creation of the organization shall be solved through the court. The court, prior to making a decision, may suspend the duration of the time set for consideration of the application for state registration in the state registration body.”

Having done all the required steps correctly one should have registered public organization but it is not the end. After registering the organization one should go to the territorial tax inspectorate to receive its territorial number. After doing all these procedures one will have a registered NGO.

International best practice

In order to make a comparison I have looked at Estonia, Czech Republic and Hungary. I have chosen these three countries as they are incorporated in EU, they have gone through transition, they are formerly Soviet countries and integrated or are pursuing EU integration. And if Armenia wants to continue its transition it should follow to these models discussed below.

Under Non-profit Associations Act of Estonia (NAA) non profit association is “ a non-profit association is a voluntary association of persons the objective or main activity of which shall not be the earning of income from economic activity”²². For registering an NGO according to NAA Chapter 7 §75 clause (2) “the registration departments (registrars) of the county and city courts shall maintain a register of

²² NAA Chapter 1 § 1 clause (1).

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

non-profit associations and foundations located in their jurisdiction.” Entries in the register in Estonia are made by the Chapter 7 § 77 clause (1) “Entries in the register are public. Everyone has the right to examine the card register and the public files of non-profit associations and to obtain copies of registry cards and of documents in the public files of non-profit associations.” Clause 2 “at the request of a person, a registrar shall issue a certificate attesting that an entry has not been amended or that a particular entry is not in the register”. Clause 4 “a registry file may be examined by any person with a legitimate interest.” Thus, under NAA Chapter 7 § 77, clause 1, Entries in the register are public while in Armenia they are closed for a person with a legitimate interest. Viljar Peep who is the head of liberal professions and legal registers division under Estonian Ministry of Justice says that the card register and public files, especially statutes or articles of associations are accessible to public on paper and by electronic means in Estonia and in most of European countries and he can not imagine legal life without such kind of information being accessible.²³

Under the law of Public Benefit Corporations of Czech Republic (PBC) Article 3 provides “The Founders of the Public Benefit Corporation may include natural persons, the Czech Republic or legal bodies”. Under Article 4 of PBC clause 1 “the Public Benefit Corporation is established by the Agreement on Establishment signed by all Founders. All signatures shall have to be made under office”. Article 4 clause 2 “the Deed of Establishment or the Agreement on Establishment shall include the following specifications:

²³ For more information visit : <http://www.legaltext.ee/text/en/X1022K6.htm>.,

or

(http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/ava.asp?tyyp=SITE_ALL&ptyyp=I&m=000&query=database

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

- a) the business name and identification number of the Founder if being a legal entity or the name, birth number and permanent address of the Founder if being a natural person,
- b) the business name and registered address of the Public Benefit Corporation,
- c) the type of publicly beneficial services the Public Benefit Corporation is envisaged to render,
- d) the terms and conditions applicable for the rendering of the particular types of publicly beneficial services,
- e) the time period for which the Public Benefit Corporation is being established, unless it is being established for an indefinite period of time,
- f) the names, birth numbers and permanent addresses of the members of the Board of Directors,
- g) the procedural arrangements of the Board of Directors,
- h) the names, birth numbers and permanent addresses of the members of the Supervisory Board, if such is established,
- i) the value and description of the assets endowed by individual Founders; in the case of a non-monetary endowment, the specification of the property object and the its evaluation rendered by an authorized expert,

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

j) the manner of publishing the annual report on the activities and business management of the Public Benefit Corporation will be published”.²⁴

Thus, this law is unique and different from other laws for the reason that it permits to establish NGO's to natural persons, the Czech Republic or legal bodies.

In comparison the law on Public Benefit Organizations of Hungary (PBO) Chapter 2 § 4 (1) states “to be registered as a public benefit organization, the founding document of the organization shall include: a) a description of the sort of public benefit activity - defined in this Act - the organization pursues, and a statement that the organization, if a membership organization, does not exclude non-members from public benefit services;

b) a statement that the organization pursues business activity only in the interest of realizing its public benefit objectives, without jeopardizing them;

c) a statement that the organization does not distribute profits, but spends them on the activity defined in its founding document;

d) a statement that the organization does not pursue direct political activity, is independent of political parties and does not provide financial support to them.

Thus, the requirement that non-members are not excluded from public benefit services is a positive feature as anyone can go and get help on his/her part not having necessary membership requirement. Another positive feature is that the organization does not pursue direct political activity, is independent of political parties and does not provide financial support to them.

²⁴ <http://www.legislationline.org/legislation.php?tid=2&lid=2364>

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

Thus, each of these three (Estonia, Czech Republic and Hungary) countries has unique points and differ from one another. And these unique points can be taken as recommendations for reform in LRAPO.

Recommendations for reform

As it is shown in the examples there are some basic steps that every one does registering his/her NGO. The basic steps everyone should do is : the business name and identification number of the Founder; the business name and registered address of the NGO; the type of publicly beneficial services; the names, birth numbers and permanent addresses of the members of the Board of Directors; etc. In Armenia these procedures are also the same but there are also some distinctive points in laws. Entries in the register in Armenia are not public I have experienced it by myself. Asking for some examples I was denied to have them. I think that this question is very important as, for example, I don't see any need do conceal such information and even not to allow to get charters of NGO's to find out with what they are dealing with. The next thing is that in Czech Republic the registration of NGO's besides natural persons and legal bodies, is permitted also for the Czech Republic. I think that we need not to have such reform because I think Armenian government is not trust- worthy to make NGO's and by having its own NGO's it will have suppress effect on other NGO's. Rather I will suggest to give an opportunity to establish NGO's to local government in order to get funds to support their communities. The requirement of that non-members are not excluded from public benefit services is a necessary feature as anyone can go and get help on his/her part not having necessary

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

membership required. Thus, this very issue must be incorporated in LRAPO. The next implementation is about that the organization does not pursue direct political activity, it is independent of political parties and does not provide financial support to them. In Armenia we need such reform because the activities of NGO's are and should be directed towards public.

Reform implementation

There is an Armenian Legislative Strengthening Project (ALSP) and Counterpart International in Armenia, they assist in NGO development activities. These recommendations should be received by ALSP or Counterpart International in Armenia²⁵ and they should help local NGO's to present these to The National Assembly of Armenia and to incorporate these changes.

Conclusion

By making comparisons with other countries the study revealed that though Armenian law on public organizations has many common features with the compared legislatures but it still has a place for implementing best practices of those laws. Considering the importance of NGO's in our society it could be said that this implementations are needed to have a strong and healthy existing and functioning NGO sector.

²⁵ See Appendix C

Appendix A

1. **The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations, Article 3,** *“The Concept of Public Organization*

1. A public organization (hereafter referred to as organization) is a type of (not for profit) public association which does not pursue the purpose of gaining profit and redistributing this profit among its members, and into which (the organization), based on their common interests, in the manner prescribed by the law, physical persons, including RA citizens, foreign citizens and those without a citizenship, have joint for satisfying their non religious spiritual and non material other needs; for protecting their and other persons’ rights and interests; for providing material and non-material assistance to certain groups and for carrying out other activities for public benefit.

If the organization along with the objectives mentioned in this clause also has political, religious, professional objectives, than it is not a public organization and it can be registered as an organization of another legal-organizational form.

2. A person’s right to form associations with other persons encompasses the right to freely set up an association, the right to become a member (participant) of an organization, and the right to freely withdraw from membership (participation) of an organization, regardless of nationality, race, sex, language, religion, political and other believes, social origin, welfare standards and citizenship. This right may be restricted, in cases and manner envisaged by law, for the servicemen of the military and law enforcement bodies.

3. A public association, if its objectives correspond to the objectives set forth in Article 1 of this law, may be registered as a public organization acquiring the status of a legal entity from the moment of its state registration. The state registration, promoting the implementation of the chartered goals of a public association by setting it up as a legal entity, does not impede the person’s right to form associations in what regards creating such associations, being a member of or acting through the associations without state registration.

4. Without state registration an association shall not have the status of a legal entity with the ensuing rights and obligations, and shall not be vested with the rights set forth in Article 15 clauses 3 to 6 and shall not bear responsibilities stipulated by Article 16. That association shall operate in conformity with the principles set forth in Article 4, without violating other requirements of this law, other laws and legal acts.”

Appendix B

2. The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations, Article 12, clause 2

“State Registration of an Organization

For state registration, the organization shall submit the following documents to the state registration body:

- 1) An application for state registration of the organization;
- 2) The protocol of the organization’s founders assembly, with the resolutions approving the charter of the organization; the election of authorized person from the organization and the decision to apply to the state registration body for state registration. Of these documents the resolution for applying to the state registration body shall be adopted not earlier than 60 calendar days from the date of handing over or delivering to the state registration body the documents mentioned in the Article hereof;
- 3) The founders’, and if their number exceeds five, at least five of the founders’ and the organizations’ authorized persons’ passport information: name, family name (at the will of the person also patronymic), date of birth (day, month and year), number and serial number of the passport, body which issued the passport, registration address, phone numbers and e-mail address;
- 4) At least two copies of the charter;
- 5) Receipt of the duty paid for state registration.”

3. The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations, Article 12, clause 3

“Within 21 days upon receiving all requested documents and making an entry in the main register, the state registration body is obliged to consider the registration application and either register the organization or reject its registration. If not all the requested documents are submitted or if they are illegible, or contain faults not related to the main content, the state registration body shall notify the organization in written form within the period of seven calendar days. In this case the terms for considering the registration of the organization set forth by this article, shall be suspended but not for more than for 10 days.”

4. Anahit Abrahamyan – project coordinator of the NGO CDCS

Address 15 Abovian street, # 37, 375001 Yerevan, Armenia
Phone :(374 10) 561320
Fax (374 10) 585677
cdcs@arminco.com

5. Tatshat Stepanyan – Project Management Specialist, Democracy and Social Reform Office Tel. (37410) 494-505, email: tstepanyan@usaid.gov

Address U.S. Agency for International Development
American Embassy
1 American Avenue
Yerevan 375082, Armenia

Appendix C

6. **State Registrar** – 15 Grigor Lusavorchi, Tel.
Yerevan, Armenia

7. **See sample charter**

8. **COUNTERPART INTERNATIONAL, REPRESENTATION IN ARMENIA**

009, Yerevan, Sarmeni St. 35
(374-10)524365, 589535
Fax: (374-10)589535
URL: <http://www.spyur.am/counterpart.htm>

Տպագրված է « 4 » Օրինակ, Օրինակ N 2

<p>ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է</p> <p>«ՇԻՏԱԿ» ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՕԳՈՒՏ ՀԵՏԱՊՆԴՈՂ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ» հասարակական կազմակերպության Հիմնադիրների ժողովի որոշմամբ « 12 » ----- 03 ----- 2003 թ.</p>	<p>ԳՐԱՆՅՎԱԾ Է</p> <p>Պետեզիստրի կենտրոնական մարմնի կողմից</p> <p>Գրանցման օրը, ամիսը տարեթիվը ----- 25.06.03թ.</p> <p>Գրանցման համարը ----- 211.121.01884</p> <p>Պետական գրանցման վկայականի համարը ----- 034.06.0796</p> <p>Պետական ռեգիստրի ղեկավար</p>
---	--

նախագահ՝

 Ռ. ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Գ ՄԱՐԳԱՅԱՆ

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

«ՇԻՏԱԿ»
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՕԳՈՒՏ ՀԵՏԱՊՆԴՈՂ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ»

ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

2003

CHARTER

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. «ՇԻՏԱԿ» ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՕԳՈՒՏ ՀԵՏԱՊՆԴՈՂ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ» հասարակական կազմակերպությունը (այսուհետև՝ Կազմակերպություն) իր անդամների շահերի ընդհանրության հիման վրա, հոգևոր և ոչ նյութական այլ պահանջմունքների բավարարման նպատակով ստեղծված կամավոր հասարակական միավորման տեսակ է, որը գործում է ՀՀ Սահմանադրության, ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ միջազգային պայմանագրերի և սույն կանոնադրության հիման վրա:
- 1.2. Կազմակերպությունը գործում է օրինականության, կամավորության, անդամների իրավահավասարության, ինքնակառավարման, անդամության կամավորության, ղեկավարման կոլեկիակալության և հրապարակայության սկզբունքներով:
- 1.3. Կազմակերպությունը չի հետապնդում քաղաքական նպատակներ, չի հարում որևէ քաղաքական հոսանքի:
- 1.4. Կազմակերպությունը գործում է Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում և օտարերկրյա պետություններում՝ այդ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:
- 1.5. Կազմակերպության գտնվելու վայրն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Բաղրամյան փող., տուն 40, հեռ. 51-27-55:

2. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

- 2.1. Կազմակերպության նպատակներն ու խնդիրներն են օրենքով սահմանված կարգով՝
 - Արդի հանրօգուտ իրավաբանական թեմաների վերաբերյալ հասարակության զգոնության բարձրացում՝ դասախոսությունների, սեմինարների, կոր սեղանների և հասարակական այլ միջոցառումների օգնությամբ.
 - Երիտասարդ իրավաբանների և իրավագիտության այլ մասնագետների շարունակական վերապատրաստում՝ սեմինարների, տպագիր նյութերի, իրավաբանական թեմաների մեկնաբանման, իրավաբանական ամսագրերում հոդվածների, այլ հրապարակումների, կինոժապավենների ու տեսաֆիլմերի միջոցով.
 - Ոչ առևտրային իրավունքի ոլորտում հետազոտման մասնագիտական առաջընթացի վերաբերյալ իրավաբան ուսանողների համար ոչ առևտրային իրավունքի դասընթացների հովանավորում.
 - Հակակոռուպցիոն գործընթացների և իրավաբանական նախաձեռնությունների սատարում և ուսուցում.
 - Կառավարման ոլորտում օրենքի գերակայության և ժողովրդավարության սկզբունքների տարածում:

3. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

- 3.1. Կազմակերպությունը ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ՝ ՀՀ պետական ռեգիստրի կողմից Կազմակերպության պետական գրանցման պահից:
- 3.2. Կազմակերպությունը ունի իրավաբանական անձի համար սահմանված բոլոր իրավունքները և կրում է համապատասխան պարտականություններ՝
 - ա) ունի առանձնացված գույք, ինքնուրույն հաշվեկշիռ, հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով կտր կնիք, որոշմ , հաշվարկային հաշիվ բանկում՝ թե ՀՀ և թե օտարերկրյա արժույթով:
 - բ) իր անունից կարող է ձեռք բերել գույքային և ոչ գույքային իրավունքներ և կրել պարտականություններ, հայցվոր և պատասխանող հանդես գալ դատարանում:
- 3.3. Կազմակերպությունն ինքնուրույն է որոշում իր կազմակերպական կառուցվածքը, խնդիրները, նպատակները և գործունեության ձևերը:
- 3.4. Կազմակերպությունն իր կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակները և խնդիրներն իրականացնելու համար, օրենքով սահմանված կարգով իրավունք ունի՝

- ա) տեղեկատվություն տարածել իր գործունեության մասին.
- բ) ներկայացնել և պաշտպանել իր անդամների իրավունքները և օրինական շահերը այլ հասարակական կազմակերպություններում, դատարանում, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում.
- գ) համագործակցել ոչ առևտրային այլ կազմակերպությունների, այդ թվում՝ միջազգային և օտարերկրյա ոչ կառավարական, ոչ առևտրային կազմակերպությունների հետ, ինչպես նաև համակարգված գործունեություն ծավալելու, Ընդհանուր շահեր ներկայացնելու և, պաշտպանելու նպատակով, այդ կազմակերպությունների հետ ստեղծել միություններ, կամ անդամակցել նրանց ստեղծած միություններին պահպանելով իր ինքնուրույնությունը և իրավաբանական անձի կարգավիճակը.
- դ) իրականացնել ձեռնարկատիրական գործունեություն իր կողմից հիմնադրված տնտեսական ընկերությունների միջոցով.
- ե) օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձեռք բերել, ստանալ կամ այլ պայմաններով, այդ թվում նաև անվճար, օգտագործել անշարժ գույք, հիմնական միջոցներ, տրանսպորտ, օրենքով չարգելված այլ գույք.
- զ) կնքել օրենսդրությամբ չարգելված պայմանագրեր և գործարքներ.
- է) օտարել, կամ վարձակալության և օգտագործման հանձնել կազմակերպությանը պատկանող ցանկացած անշարժ գույք,
- ը) իրենց նուրյան կազմավորել իր ֆինանսական ռեսուրսները, այդ թվում վոլյատու միջոցների ներգրավմամբ, Հայաստանի Հանրապետությունում և այլ պետություններում ստանալ վարկեր, դրամաշնորհներ, այդ թվում արտարժույթով.
- թ) ունենալ միջոցներ արտարժույթով և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված բոլոր միջոցներով ձեռք բերել կամ ստանալ և ինքնուրույն տնօրինել.
- ժ) իրականացնել ինքնուրույն արտաքին գործունեություն, իր անդամներին գործուղել արտասահմանյան երկրներ, հրավիրել այլ երկրներից քաղաքացիներ, ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ օտարերկրյա պետություններում՝ այդ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:
Կազմակերպություն իրավունք ունի իրականացնել իր կանոնադրությանը չհակասող և օրենքով չարգելված այլ գործունեություն.
- ի) կազմակերպել մրցաշարեր, ուսուցողական սեմինարներ, այդ թվում նաև միջազգային,
- յ) հիմնադրել լրատվության միջոցներ,
- յա) ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ՝ մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ, ինչպես նաև հիմնարկներ:

4. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Կազմակերպությունը պարտավոր է՝

- 4.1. Ցանկացած ֆիզիկական անձի պահանջով՝ ողջամիտ ժամկետում, բայց ոչ ավելի, քան յոթ օրացույցային օրվա ընթացքում, նրան հնարավորության տալ ծանոթանալու Կազմակերպության կանոնադրությանը:
- 4.2. Օրենքով սահմանված կարգով վարել գործավարություն և հաշվապահական հաշվառում:
- 4.3. Վարել իր անդամների հաշվառումը:
- 4.4. Իր գործունեության և գույքի օգտագործման հաշվետվությունները ներկայացնել Կազմակերպության ժողովի հաստատմանը, ոչ պակաս, քան երկու տարին մեկ անգամ՝ ապահովելով այդ հաշվետվությունների հրապարակայնորեն մատչելի լինելը:
- 4.5. Օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով տեղեկատվություն ու հաշվետվություններ ներկայացնել պետական մարմիններ:
- 4.6. ՀՀ արդարադատության բնագավառի պետական կառավարման լիազորված մարմնի պատճանաբանված պահանջով ողջամիտ ժամկետում, նրան տրամադրել

Կազմակերպության բարձրագույն և մյուս մարմինների որոշումների պատճենները, Կազմակերպության գործունեության մասին այլ փաստաթղթեր, բույլատրել այդ մարմնի ներկայացուցիչներին ներկա գտնվելու Կազմակերպության ժողովին:

- 4.7. Առանձնացված ստորաբաժանում կամ հիմնարկ ստեղծելու և կազմալուծելու մասին որոշումներ ընդունելուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, դիմել պետական գրանցման մարմին՝ սահմանված կարգով դրանք հաշվառելու և հաշվառումից հանելու համար:
- 4.8. Օրենքով նախատեսված այլ պարտականություններ:

5.ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 5.1. Կազմակերպությունը իր պարտավորությունների համար պատասխանատվություն է կրում իրեն պատկանող գույքով՝ օրենքով սահմանված կարգով:
- 5.2. Կազմակերպությունը պատասխանատվություն չի կրում պետության պարտավորությունների համար, ինչպես որ պետությունը պատասխանատվություն չի կրում Կազմակերպության պարտավորությունների համար:
- 5.3. Կազմակերպությունը պատասխանատվություն չի կրում իր անդամների պարտավորությունների համար, ինչպես-որ վերջիններս պատասխանատվություն չեն կրում կազմակերպության պարտավորությունների համար: Եթե Կազմակերպությունն իր անօրինական գործունեությամբ վնաս է հասցրել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց, պարտավոր է այն հատուցել իր գույքի հաշվին՝ օրենքով սահմանված կարգով:
- 5.4. Պետությունը ապահովում է Կազմակերպության իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությունը: Պետական մարմինների և պաշտոնատար անձանց կողմից Կազմակերպության գործունեությանը միջամտելն արգելվում է, քացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:
- 5.5. Կազմակերպությանը հասցված վնասը, որը հետևանք է պետական կամ այլ մարմինների, կամ նրանց պաշտոնատար անձանց կողմից Կազմակերպության իրավունքների խախտման, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պարտավորությունների ոչ պատշաճ կատարման, ենթակա է փոխհատուցման այդ մարմինների կողմից՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
- 5.6. Անձի անդամակցությունը Կազմակերպությանը չի կարող հանդիսանալ նրա իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման հիմք, պետական մարմիններում պաշտոն զբաղեցնելու պայման կամ արգելք:

Արգելվում է Կազմակերպության անդամությունը նշելու պահանջը:

6.ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԱԳՐՎԵԼՈՒ ԵՎ ԴՈՒՐՍ ԳԱՈՒԻ ԿԱՐԳԸ

- 6.1. Մինչև տասնչորս տարեկան անչափահասը Կազմակերպությանը կարող է անդամագրվել իր ցանկությամբ՝ օրինական ներկայացուցչի դիմումի հիման վրա: Տասնչորսից մինչև տասնութ տարեկան անչափահասը, եթե օրենքով սահմանված կարգով լրիվ գործունակ չի ճանաչված, Կազմակերպությանը կարող է անդամագրվել իր դիմումի հիման վրա՝ օրինական ներկայացուցչի գրավոր համաձայնությամբ:
Կազմակերպության անդամ դառնալ ցանկացող անձինք Կազմակերպության նախագահության (այսուհետև՝ նախագահություն) պետք է ներկայացնեն գրավոր դիմում՝ մուծելով մուտքի վճար, որի չափը և վճարման կարգը սահմանվում է նախագահության՝ կողմից:
- 6.2. Կազմակերպության անդամության մեջ ընդունելու հարցը լուծում է Կազմակերպության նախագահությունը: Կազմակերպության անդամության մեջ ընդունելու մասին դիմումի մերժումը զանգատարկման ենթակա չէ:
- 6.3. Կազմակերպության անդամները մուծում են անդամավճար, որի չափն ու վճարման կարգը սահմանվում է Կազմակերպության նախագահության կողմից:

7. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԱՆՂԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 7.1. Կազմակերպության անդամն իրավունք ունի՝
- ա) ներկա գտնվել Կազմակերպության ժողովին, եթե վերջինս անցկացվում է Կազմակերպության անդամների պատվիրակների կազմով, իսկ ինքը պատվիրակ չի ընտրվել,
 - բ) ծանոթանալ Կազմակերպության մարմինների աշխատանքի արձանագրման մասին փաստաթղթերին, ստանալ նրանց ընդունած որոշումների պատճենները (պատճենների տրատալման համար զանգվող վճարը չի կարող գերազանցել դրանց պատրաստման համար անհրաժեշտ ծախսերը),
 - գ) Կազմակերպության մարմինների որոշումները բողոքարկել Կազմակերպության վերադաս մարմիններ՝ Կազմակերպության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով,
 - դ) Կազմակերպության մարմնի (այդ թվում՝ բարձրագույն մարմնի) որոշումը, որն ընդունվել է օրենքի, Կազմակերպության կանոնադրության կամ վերադաս մարմինների որոշումներով սահմանված կարգի խախտմամբ, կամ ոտնահարել է Կազմակերպության կամ Կազմակերպության անդամի իրավունքներն ու օրինական շահերը, կարող է դատական կարգով անվավեր ճանաչվել Կազմակերպության անդամի դիմումի հիման վրա: Նման դիմում կարող է տրվել 60 օրվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ Կազմակերպության անդամն իմացել է կամ պարտավոր էր իմանալ այդպիսի որոշման ընդունման մասին, եթե օրենքով այլ բան սահմանված չէ:
- 7.2. Կազմակերպության անդամը պարտավոր է՝
- ա) հոգ տանել Կազմակերպության հեղինակության բարձրացման համար,
 - բ) կատարել Կազմակերպության կանոնադրական պահանջները, դեկլարար մարմինների որոշումները,
 - գ) աջակցել Կազմակերպության անդամության համալրմանը,
 - դ) մոծել մուտքի վճար և անդամավճար,
 - ե) բարեխղճորեն կատարել իր վրա դրված պարտականությունները: Կազմակերպության կանոնադրության, կարգապահական կանոնները խախտող Կազմակերպության անդամի նկատմամբ Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովի կամ նախագահության կողմից կարող են կիրառվել կարգապահական տույժի միջոցներ՝ ընդհուպ Կազմակերպության անդամությունից հեռացումը:
- 7.3. Կազմակերպության անդամությունից հեռացնելու մասին Կազմակերպության նախագահության որոշումը կարող է զանգատարկվել Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովին:

8. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ

- 8.1. Կազմակերպության բարձրագույն մարմինը Ընդհանուր ժողովն է, որին պատկանում է Կազմակերպության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունքը:
- 8.2. Կազմակերպության Ընդհանուր ժողով հրավիրվում է յուրաքանչյուր 2 տարին մեկ անգամ Կազմակերպության անդամների առնվազն 1/3 -ի նախաձեռնությամբ: Նախագահության կողմից ժողովի օրակարգի, նրա աշխատանքն սկսվելու տեղի, օրվա ու ժամի մասին մասնակիցները տեղյակ են պահվում ոչ ուշ, քան ժողովի անցկացման օրվանից 14 օր առաջ: Կազմակերպության անդամների 1/3 -ի կամ Կազմակերպության վերահսկիչ հանձնաժողովի (վերահսկիչի) պատճառաբանված պահանջի դեպքում, ոչ ուշ, քան 14 օրացույցային օրվա ընթացքում, հրավիրվում է տեղի է ունենում Կազմակերպության արտահերթ ժողով:
- 8.3. Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասության հարցերն են՝

- ա) Կազմակերպության կանոնադրության ընդունումը, նրանում փոփոխությունների ու լրացումների կատարումը.
 - բ) Կազմակերպության գործունեության և գույքի օգտագործման հաշվետվությունների հաստատումը.
 - գ) երկու տարի ժամկետով Կազմակերպության նախագահության, նախագահի, փոխնախագահի, պատասխանատու քարտուղարի ընտրումը և նաև կանչումը և կազմի փոփոխումը.
 - դ) երկու տարի ժամկետով վերահսկիչ հանձնաժողովի (վերահսկիչի) անդամների ընտրումը եւս կանչումը և կազմի փոփոխումը.
 - ե) Կազմակերպության լուծարումն ու վերակազմակերպումը:
Սույն կետով սահմանված հարցերի քննարկման ժամանակ որոշումներն ընդունվում են կազմակերպության բոլոր մասնակիցների երկու երրորդի մեծամասնությամբ: Մնացած հարցերով որոշումներն ընդունվում են ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
- 8.4. Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե նրան մասնակցում են Կազմակերպության անդամների կեսից ավելին:
- 8.5. Կազմակերպության նախագահությունն ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից երկու տարի ժամկետով: Նա իր աշխատանքներն իրականացնում է նիստերի ձևով, որոնք հրավիրվում են յուրաքանչյուր երկու ամիսը մեկ անգամ:
Նախագահության անդամների մեկ երրորդի կամ նախագահի պահանջով կարող են հրավիրվել արտահերթ նիստեր:
- 8.6. Նախագահությունը՝
- ա) հանդիսանում է Կազմակերպության ղեկավար մարմինը ժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում,
 - բ) առաջարկություններ է ներկայացնում Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովին՝ նրա բացառիկ իրավասությանը վերաբերող հարցերի վերաբերյալ,
 - գ) ընդունում է Կազմակերպության անդամ և ազատում է անդամությունից,
 - դ) Կազմակերպության անդամների նկատմամբ կիրառում է խրախուսանքներ և տույժի միջոցներ.
 - ե) վարում է Կազմակերպության ընթացիկ գործունեությունը Ընդհանուր ժողովների միջև ընկած ժամանակաշրջանում.
 - զ) սահմանում է Կազմակերպության կարգապահական կանոնները և հրահանգները.
 - է) սահմանում է Կազմակերպության անդամների կողմից անդամավճարների մուծման կարգը, չափերը և ձևերը.
 - ը) ստեղծում ու լուծարում է Կազմակերպության կառուցվածքային միավորումները, առանձնացված ստորաբաժանումները (մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ), ինչպես նաև հաստատում է նրանց կանոնադրությունները.
 - թ) ընդունում է որոշումներ Կազմակերպության պաշտոնատար անձանց գույքային պատասխանատվության ենթարկելու մասին.
 - ժ) իրավասու է որոշումներ ընդունել գույք ձեռք բերելու, տիրապետելու, օգտագործելու, տնօրինելու, այդ թվում՝ օտարելու և դուրս գրելու վերաբերյալ.
 - ի) իրավունք ունի քննել ու լուծել ցանկացած հարց, բացառությամբ Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը վերապահվածներից:
- 8.7. Կազմակերպության նախագահությունը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե նրան մասնակցում են նախագահության անդամների կեսից ավելին: Նախագահության որոշումներն ընդունվում են ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Ձայների հավասարության դեպքում նախագահի ձայնը վճռող է:
- 8.8. Կազմակերպության նախագահն ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից երկու տարի ժամկետով: Նա ի պաշտոնն հանդիսանում է նախագահության

նախագահը:

8.9. Կազմակերպության նախագահը՝

- իրականացնում է կազմակերպության ընթացիկ ղեկավարումը.
- իրավիքում է նախագահության նիստեր, կողողինացնում է նախագահության և վերահսկիչ հանձնաժողովի գործունեությունը.
- կազմակերպության նախագահն իր պաշտոնը ստանձնում է նախորդ նախագահի լիազորությունների ավարտման օրը.՝
- իր կողմից իր իրավասության սահմաններում առանց լիազորագրի գործում է Կազմակերպության անունից, ներկայացնում է դրա շահերը, այդ թվում ֆինանսական ռեսուրսները, կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում և աշխատանքային, Կազմակերպության վարձու աշխատողների համար իրականացնում է գործատուի ֆունկցիաներ, տալիս է հաշիվներ, հաստատում է հաստիքներ, արձակում է հրամաններ, վարձու աշխատողներին տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ:
 - Կազմակերպության փոխնախագահը (փոխնախագահները), որը միաժամանակ նախագահության փոխնախագահն է, ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ երկու տարով և նախագահի բացակայության ժամանակ փոխարինում է նրան՝ նախագահի կողմից տրված լիազորագրի հիման վրա. կողողինացնում է Կազմակերպության առանձնացված ստորաբաժանումների աշխատանքները:
 - Կազմակերպության պատասխանատու քարտուղարը ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից 2 տարի ժամկետով. կողողինացնում է Կազմակերպության առանձնացված ստորաբաժանումների աշխատանքները, կազմակերպում է Կազմակերպության գործավարությունը, Կազմակերպության անդամագրության աշխատանքները, տնօրինում է Կազմակերպության արխիվը, կատարում է Կազմակերպության նախագահի կողմից իր վրա դրված առանձին լիազորություններ: Իրենց չարդարացված Կազմակերպության բոլոր ընտրովի պաշտոնատար անձինք կարող են ժամկետից շուտ ետ կանչվել իրենց ընտրողների կողմից:

Կազմակերպության նախագահը և ղեկավար մարմնում ընդգրկված այլ անձինք Կազմակերպության կողմից կարող են վարձատրվել, եթե նրանց մշտական աշխատանքի վայրը համարվում է Կազմակերպությունը:

Կազմակերպության ղեկավար մարմնում ընդգրկված վերոհիշյալ անձանց վարձատրության չափը սահմանում է Կազմակերպության նախագահությունը:

8.10. Կազմակերպության վերահսկիչ հանձնաժողովը (կամ վերահսկիչը) ընտրվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից երկու տարի ժամանակով:

8.11. Կազմակերպության վերահսկիչ հանձնաժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե նրան մասնակցում են հանձնաժողովի անդամների կեսից ավելին: Հանձնաժողովի որոշումներն ընդունվում են ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Չայների հավասարության դեպքում հանձնաժողովի նախագահի ձայնը վճռորոշ է: Վերահսկիչը որոշումներ է ընդունում միանձնյա:

8.12. Կազմակերպության վերահսկիչ հանձնաժողովը (վերահսկիչը) իրավասու է՝

- ցանկացած ժամանակ անցկացնել Կազմակերպության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգում.
- ծանոթանալ Կազմակերպության գործունեությանն առնչվող բոլոր փաստաթղթերին և Կազմակերպության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով պարտադիր քննարկման ենթակա առաջարկություններ ներկայացնել Կազմակերպության մարմիններ.
- Կազմակերպության պաշտոնատար անձանցից, անդամներից ու աշխատողներից պահանջել և ստանալ գրավոր և բանավոր տեղեկատվություն.
- իրականացնել Կազմակերպության կանոնադրությունից, կամ բարձրագույն մարմնի որոշումներից բխող այլ լիազորություններ:

8.13. Վերահսկիչ հանձնաժողովը պարտավոր է հաշվետվություն ներկայացնել Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովին՝ Կազմակերպության գործունեության

- արդյունքների, հաշվեկշռի, գույքի պահպանման և այլ ամփոփ տվյալների մասին: Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամներ կամ վերահսկիչ չեն կարող լինել նախագահության անդամները և նախագահը:
- 8.14. Կազմակերպության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների անդամ կարող է դառնալ միայն 18 տարին լրացած անձը:

9. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՅՎԱԾ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

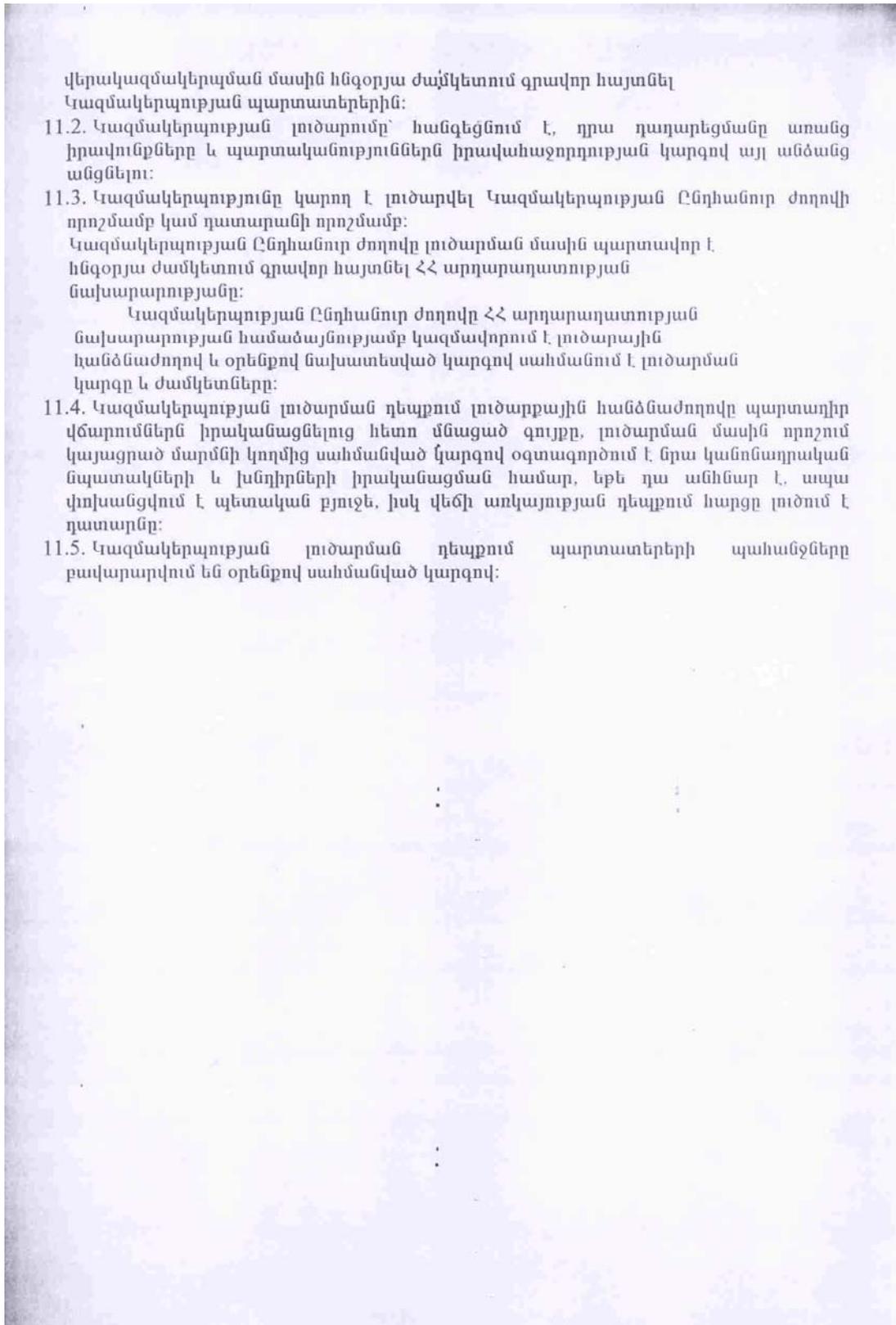
- 9.1. Կազմակերպությունը իր կանոնադրական նպատակները և խնդիրներն իրականացնելու նպատակով կարող է ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ՝ մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ:
- 9.2. Կազմակերպության առանձնացված ստորաբաժանումներն իրավաբանական անձ չեն, կարող են օգտվել գույքով իրենց ստեղծող Կազմակերպության կողմից և գործում են վերջիններիս կողմից հաստատված կանոնադրության հիման վրա:
- 9.3. Կազմակերպության առանձնացված ստորաբաժանումներ հիմնադրելու իրավունք ունի Կազմակերպության նախագահությունը, որն էլ հաստատում է նրանց կանոնադրությունները:

10. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԳՈՅԱՅՄԱՆ ԱԳՅՈՒՐՆԵՐԸ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ:

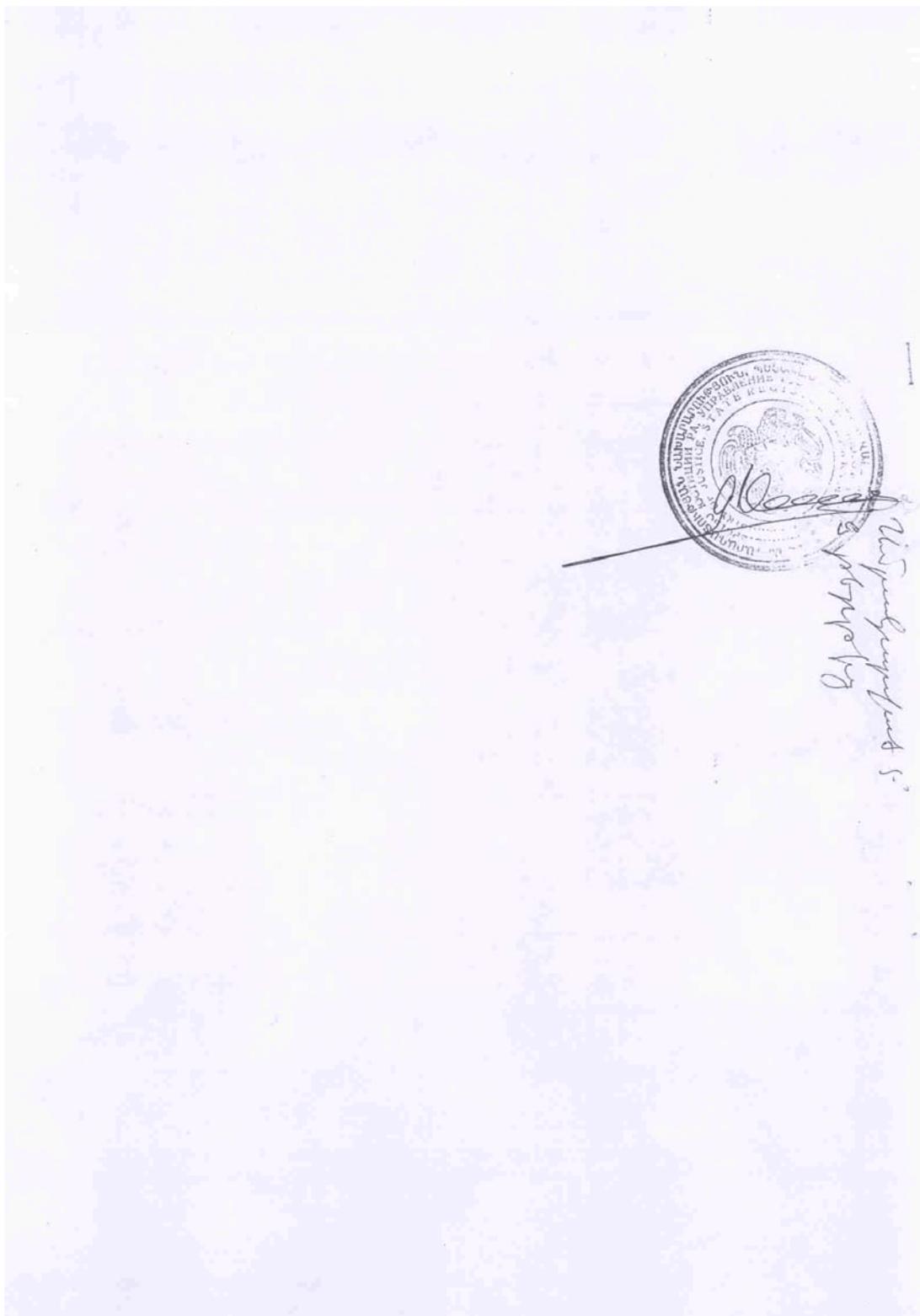
- 10.1. Կազմակերպության գույքը հանդիսանում է Կազմակերպության սեփականությունը:
- 10.2. Կազմակերպությունը որպես սեփականություն կարող է ունենալ՝ շենքեր, շինություններ, բնակարանային ֆոնդ, տրանսպորտային միջոցներ, սարքավորումներ, դրամական միջոցներ, արժեթղթեր և օրենքով չարգելված այլ գույք:
- Կազմակերպության անդամը նրա սեփականության նկատմամբ բաժնի իրավունք չունի:
- 10.3. Կազմակերպության գույքի ստացման աղբյուրներ կարող են լինել՝
- Կազմակերպության անդամների անդամավճարները, դրամական և նյութական ներդրումները, նրա կողմից գույքի տիրապետելու, այն օգտագործելու, ինչպես նաև այլ գույքային իրավունքների փոխանցումը.
 - բանկային հիմնարկներից ստացված վարկերը.
 - դրամաշնորհները
 - բարեգործական ներդրումները, քաղաքացիների և կազմակերպությունների նվիրատվությունները.
 - Կազմակերպության կողմից հիմնադրված տնտեսական ընկերությունների կողմից փոխանցված գումարները.
 - ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված այլ մուտքեր և աղբյուրներ:
- 10.4. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում Կազմակերպության սեփականությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ներքո:
- 10.5. Կազմակերպության սեփականությունը կարող է բռնագանձվել միայն օրենքով սահմանված կարգով:
- 10.6. Կազմակերպության միջոցները կարող են օգտագործվել միայն կանոնադրությամբ սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացման համար:

11. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԻ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

- 11.1. Կազմակերպության վերակազմակերպումը իրականացվում է նրա Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով:
- Կազմակերպության Ընդհանուր ժողովը պարտավոր է Կազմակերպության

The Practicalities and Recommendations of NGO Registration

Տպագրված է «4» օրինակ, օրինակ N 1

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

«ՇԻՏԱԿ»
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՕԳՈՒՏ ՀԵՏԱՊՆԴՈՎ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ»
հասարակական կազմակերպության
Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ
«27»-----2004 թ.

Վարչական
Ու ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Պետության կենտրոնական մարմնի
կողմից

Վր. հ. հ. մ. մ. ձր. ամիսը
ապրելիքը 25.06. 2003 թ.

Վրանցման համարը 211. 171. 01884

Պետական գրանցման վկայականի
համարը 03 Ա 060796

թիվ 2-3 փոփոխությունը
գրանցված է «27»-----07-----2004 թ.

Պետական ռեգիստրի դեկլարացիայի

Վ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ
(Handwritten signature)

Կանոնադրության փոփոխություն

«Շ Ի Տ Ա Կ»

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՕԳՈՒՏ ՀԵՏԱՊՆԴՈՎ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ»

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպության 1.5; կետը շարադրել ենուկայ կերպ

1.5. Կազմակերպության գտնվելու վայրն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան,
Պուշկինի 51, բն. 13:

2004

(Handwritten signature)

հասարակական միավորման տեսակ է, որում իրենց շահերի ընդհանրության հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով միավորվել են ֆիզիկական անձինք՝ իրենց ոչ կրոնական հոգևոր կամ ոչ նյութական այլ պահանջմունքները բավարարելու, իրենց և այլոց իրավունքներն ու շահերը պաշտպանելու նպատակներով:

1.2. Կազմակերպությունը գործում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի և սույն կանոնադրության հիման վրա:

1.3. Կազմակերպության գործունեության սկզբունքներն են օրինականությունը, կամավորությունը, իրավահավասարությունը, ինքնակառավարումը և հրապարակայնությունը:

1.4. Կազմակերպությունը գործում է Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում և օտարերկրյա պետություններում՝ այդ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

1.5. Կազմակերպության հայերեն լրիվ անվանումն է « »

հասարակական կազմակերպություն:

1.6. Կազմակերպության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ ք. ----- :

2. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ ԵՎ

ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

2.1. Կազմակերպության նպատակներն են օրենքով սահմանված կարգով՝

- նպաստել
- աջակցել

- 2.2. Կազմակերպության գործունեության առարկան է օրենքով սահմանված կարգով՝

3. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԱԳՐՎԵԼՈՒ ԵՎ ԱՆԴԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ ԴՈՒՐՍ ԳԱԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

3 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3.1 Կազմակերպության անդամն իրավունք ունի՝

3.2 Կազմակերպության անդամը պարտավոր է՝

4 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

4.1 Կազմակերպությունը հանդիսանում է իրավաբանական անձ՝ պետական գրանցման պահից:

4.2 Կազմակերպությունն ունի առանձնացված գույք, ինքնուրույն հաշվեկշիռ, կնիք՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն գրառումներով, խորհրդանիշով, որտեղ պատկերված է բռունցք արած երկու բազուկներ, դրոշմ, հաշվարկային հաշիվ բանկում՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա արժույթով, իր անունից կարող է ձեռք բերել գույքային և ոչ գույքային իրավունքներ և կրել պարտականություններ, որպես հայցվոր և պատասխանող հանդես գալ դատարանում:

4.3 Կազմակերպությունն ինքնուրույն է որոշում իր կազմակերպական կառուցվածքը, խնդիրները, նպատակները և գործունեության ձևերը:

4.4 Կազմակերպությունն իր կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակները և խնդիրներն իրականացնելու համար, օրենքով սահմանված կարգով իրավունք ունի՝

ա/ տեղեկատվություն տարածել իր գործունեության մասին.

բ/ հիմնադրել լրատվության միջոցներ.

գ/ կազմակերպել խաղաղ, առանց զենքի ժողովներ, հանրահավաքներ, երթեր և ցույցեր.

դ/ ներկայացնել և պաշտպանել իր անդամների իրավունքները և օրինական շահերը այլ կազմակերպություններում, դատարանում, պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում.

ե/ իրականացնել ձեռնարկատիրական գործունեություն՝ իր կողմից հիմնադրված տնտեսական ընկերությունների միջոցով.

զ/ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձեռք բերել, վարձակալել և օգտագործել անշարժ գույք, տրանսպորտային միջոցներ, օրենքով չարգելված այլ գույք.

է/ օտարել կամ վարձակալության կամ անվճար օգտագործման հանձնել Կազմակերպությանը պատկանող ցանկացած անշարժ և շարժական գույք.

ը/ կնքել օրենսդրությամբ չարգելված պայմանագրեր և այլ գործարքներ.

թ/ ինքնուրույն կազմավորել և տնօրինել իր ֆինանսական ռեսուրսները, այդ թվում՝ փոխառու միջոցների ներգրավմամբ, Հայաստանի Հանրապետությունում և այլ պետություններում ստանալ վարկեր, դրամաշնորհներ, այդ թվում՝ արտարժույթով.

ժ/ իրականացնել ինքնուրույն արտաքին գործունեություն, այդ թվում՝

կնքել համաձայնագրեր օտարերկրյա ոչ առևտրային և ոչ կառավարական

կազմակերպությունների հետ, անդամակցել միջազգային հասարակական

կազմակերպություններին, իր անդամներին և այլ անձանց գործուղել

արտասահմանյան երկրներ, հրավիրել այլ երկրներից քաղաքացիներ,

ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ օտարերկրյա

պետություններում՝ այդ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

5 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

5.1 Կազմակերպությունը պարտավոր է՝

6 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

7 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԳՈՅԱՑՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

8 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ, ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ, ԼՈՒԾԱՐՄԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ ԳՈՒՅՔԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Արձանագրություն թիվ 1

«՝ հասարակական կազմակերպության հիմնադիր ժողովի

« » _____ 2005թ

Հիմնադիր ժողովին մասնակցում էին կազմակերպության երկու հիմնադիրները՝ և :

Ժողովի նախագահ ընտրվեց
քարտուղար՝

Հաստատվեց հետևյալ օրակարգը՝

«՞ հասարակական կազմակերպության» հիմնադրում:

«՞ հասարակական կազմակերպության» կանոնադրության հաստատում
2. Կազմակերպության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների

ընտրություն

4. Կազմակերպության լիազորված անձի ընտրություն

Ելույթ ունեցավ, նա խոսեց Կազմակերպության ստեղծման անհրաժեշտության և նպատակահարմարության, այն նպատակների, խնդիրների և դրանց իրականացման ուղիների մասին, որոնք դրված են կազմակերպության առջև, այնուհետև հիմնադիրներին ներկայացրեց «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխան գրված կանոնադրության նախագիծը և առաջարկեց քննարկել ու հաստատել այն: Առաջարկություններ արվեցին կազմակերպության ղեկավար կազմի ընտրությունների համար:

Ելույթներից հետո հիմնադիր ժողովը միաձայն

Որոշեց՝

1. Հիմնադրել **«՞ հասարակական կազմակերպությունը»:**
2. Հաստատել կազմակերպության կանոնադրությունը:
3. Կազմակերպության նախագահ և լիազորված անձ ընտրել
4. Կազմակերպության մյուս մարմինների ընտրությունը թողնել բարձրագույն մարմնի առաջիկա նիստի քննարկմանը:
5. Դիմել ՀՀ պետական ռեգիստր կազմակերպության գրանցման համար:

Հիմնադիր ժողովի նախագահ՝
քարտուղար՝

ՀՀ պետական ռեգիստրի ղեկավար
պարոն

Գ.Սարգսյանին

«՞»

հասարակական կազմակերպություն
նախագահ

References

1. The Law of the Republic of Armenia on Public Organizations
2. Civil Code of Armenia
3. Armenia NGO Sector Assessment: A Comparative Study 2004.
4. Universal Declaration of Human Rights Article 20
5. International Pact on Social and Political Rights, Article 22, Part 1.
6. The European Convention on Human Rights, Rome 4 November
7. : <http://www.legaltext.ee/text/en/X1022K6.htm>.,

http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/ava.asp?tyyp=SITE_ALL&ptyyp=I&m=000

[&query=database](#),

<http://www.legislationline.org/legislation.php?tid=2&lid=2364>
www.spyur.am